ԳԻՆ ՄԱՆՈՒՔ
Տարեկան գին ... ... Ղուր. 180
Յ Ամս ... ... » 10 »
Կ. Պոլսոյ համար ...
Իւրաքանչիւր
Յաւելուածի ... ... համար ... Հա-
մար Յ Ամսուայ ... ... համար ... Հա-
մար Զ Ամսուայ, ամեն նամականերու
համար զատ առնելութիւն կ'ըլլայ։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
Պատրաստ գտնուած լրագրոց համար ճանապարհը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագրի — Տնօրէնին ղրկել ուղղակի, կ. Պոլիս, Չինիլի խան, Մասիսի գրասենեակը։
Համար ձրիկը չհրատարակուած նամակ չընդունուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ ՕԳՈՍՏՈՍ 1

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ռուսիոյ Գերմանիոյ եւ Աւստրիոյ կայսերաց համաձայնութիւնը՝ քաղաքական աշխարհի եւ լրագրաց ուշադրութիւնը գրաւող խնդրոց կարգին առաջինն անոր բռնած է այս օրերս, մանաւանդ Գերմանիոյ մէջ, ուր լրագիրք առ հասարակ ուրախութեամբ կողմնակից ... ներն բերելով եւ ազդեցիկ ... հաւանութիւն երեւցուցած ... թեան։

Յակայն տպաւորութիւն մը ... ժամանակ չէն բաւական յայտարարել այն յուսալից փառաւորութեան թէ երեք կայսերաց համաձայնութիւնը Եւրոպիոյ ... մը ... ըլլայ ... խաղաղութեան ... թէ ... ապահովութեան գէթ նոր Ֆրանսիոյ ... գաղափարութիւն մը ըլլայ։

Ասկէց զատ՝ համաձայնութիւն ... մը ... երեք կայսերաց ... խորհրդին մէջ Ռուսիոյ ... կը ներկայանէ, ... պատերազմ մը ... Աւստրիոյ կառավարութեան խորհրդոյ ... մը ...

« Ինչ է, կըսէ, ... Աւստրիոյ (... ... ...) կը կարծէ թէ իր Գերմանիոյ ... Ռուսիոյ ալ ... մը կը ըլլայ այս ներգործութեան մէջ ... թէ ... Ռուսիոյ կառավարութիւնը ... է որ ... ներգործութեան մէջ ... է։ ... Ռուսիոյ ... է մինչեւ ... գործած է ... ժամանակին ... մը ... 1870ի ... Եւրոպիոյ մէջ ։

« Ռուսիա երբէք ... թեան չը ... Աւստրիոյ հետ, որ Գերմանիոյ ... Այս բանը ... թէ եւ ... մէջ ... Անգղիոյ ... ։»

Այս ամէնը Գերմանիոյ մէջ ... թեան ըրին, ... թէ ... ժամանակ ... (...) ... ։

Բանկային ... երեք կայսերաց ... թեանց ...

... թեան չէն մեծ ... ... եւ ... թեանց վրայ, եւ այն ժամանակ կըր- նանք ... հաւ- ... այս ... թեան ... եւ ... վրայ։

... Գ. Թիէրի ... վրայ ... ներկայացնելով ... վրայ, ... Գ. Թիէրի ... թեանց ... թեան մէջ, ... ։

Բայց ... այս ... կը խօսի ։

Հաւասի յուլիս 19/31 ... կը ... ։

« ... մեծ ... կայսերաց ... թեան ... էին։ ... ... թեան ... ։ ... եւ ... ։ ... ։»

« ... մէջ ... ։»

« ... թեան ... Մոնս. Հասսէի, բայց ... թէ ... եւ ... թեան չէն ... ։»

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնդոն 8 օգոստ.

Համայնից խորհրդարանին մէջ Լորտ ... մը ... թէ Անգղիոյ կառավարութեան ... վրայ ... թեան ... ։ ... Անգլիոյ ... ։

Փարիզ (...) 9 օգոստ.

Թագաւորը, որ ... կը գտնուի, ... եւ ... համար ... ։

Հաւր 9 օգոստ.

... կառավարութեան ... համար ... թեան ... ։

Պէրլին 10 օգոստ.

... եւ ... մեծ ... կը ըլլայ։

Լոնտրա 11 օգոստ.

... թեան մէջ ... թէ կառավարութեան ... համար ... ։

Փարիզ 11 օգոստ.

... թէ Կ. Պոլսոյ ... ։

Նիւ Եորք 10 օգոստ.

... թէ ... թեան ... ։

Լոնտրա 10 օգոստ.

Օսմ. Փոխ. 51 7/8
Փոխ 1869 63 1/8
» 1871 72 5/8
Անգլ. Փոխ. 92 3/8
Եգիպ. 20—21
Մոսէր 41—42 1/2

Կոնսթանդ 3 օգոստ.

Իտալական Ռ. Դ. 0 40 3/8
Ոսկի ... 15 00 ...

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական Հրամանաւ.

Փարիզի դեսպան Ճէմիլ փաշան ... պաշտօնէն ... Ճէմիլ փաշային ... ։

Արդարութեան ... Մահմուտ ... փաշան ... ։

... փաշան ... կառավարութեան ... ։

... կառավարիչ ... ։

... կառավարիչ ... ։

... կառավարիչ Ահմէտ ... կառավարիչ անուանեցաւ։

Տարած օրը Ք. ... կառավարութիւն ... ։

... (...) ... մէջ ... ։

... թեան ... ։

... ։

Բարձր Միաբանի ... թեան ... 6000 ... է։

... թեան ... ։

... թեան ... ։

... ։

եւ չեկաւ ։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

[illegible]

31 յուլիս [illegible]	56	39
[illegible]	54	36
[illegible]	57	
[illegible] 31 յուլիս		
[illegible]		11.46
[illegible]		16
[illegible]		10.33
[illegible]		174.75
փոխ. 1863		330
» 1865		33.6
» 1869		349
[illegible]		12.92½

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՊԱՇՏՕՆԸ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Թիֆլիս 23 յուլիս 1872

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

քանզի մեզմէ շատեր լաւ չհասկնալնուն պատճառաւ զաւըկ Յիսուսին անկէ կըսէին։

Ինչպէս որ արդէն յառաջ եկաւ, մեր եւս, որ հոս ալ եւ այլ տեղերէ եկած մեծ ու փոքր հաւքը 18յանձնել բազմութեան փոքրիկ խմբակ մը կը կազմենք, եւ որ բաւական ժամանակէ հետեւեր մխիթարութենէ զուրկ մնացած էինք, այն օրը խորագանդէր ալ ինքզինքնիս իր Հայրենիքը, իւր ծնողաց եւ ազգականաց գիրկը կը կարծէր։

Ո՛վ կենաց աղբիւր Հայրենեաց կրօնին քաղցրութիւնն և արժանաւոր պաշտօնէի մը տուած մխիթարութիւնները։

Նորին արժանապատուութիւնն իր սուրբ ու խորին համապատասխանութեամբ ատենին եւ ազդուակեր մը ըրաւ, քանի մը օրը բաւական եղաւ մեր հոս օտարաց համակրութիւնն ալ լինելն գրաւելու։

Տեղւոյս Գաւառապետ տեղապահ պաշտօնական փոխանորդը Պանոսեանց գառանց հետ եւ այսպիսեակներ ալ հանդիսին ներկայ գտնուեցան։ Նորին արժանապատուութեան գալուստը շնորհաւորելու համար ազգութեան եկած եւ բաւական ատեն ներկայութեան ընծայեցին պատիւ տալով։

Նորին արժանապատուութիւնը, պարծանօք կրնամ ըսել, ընդհանուր Հայոց յառաջ եկած հաւատարմութեամբը եւ աշխատասիրութեամբը արդէն կայսերական չորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշանին արժանացած ըլլալով, տեղւոյս Կուսակալ Ազիզ փաշային ալ սիրելին ազնուութեամբ ալ պատուեց եւ արժանաւորեց պատուով բնդունեց։

Նորին Վսեմութիւնը Վեհափառ Սուլթանին անհնարական կամացը համեմատ Նորին Վեհափառութեան անհուն կարգի հպատակներ մէ եւ հոս ազգ ամենայն հիւրով եւ ոչ միայն իր բնակիչ ժողովրդեան մէջ կը գտնէ, այլ նաեւ ամէն իր կրօնակից Մուսուլման բնակչութեան դաշտով փառքով մէջենք։ Տեղւոյս Առաջնորդական Տեղապահ Պատրիարք Հօր հոգածութեան մեծապէս, որ Նորին Վսեմութիւնը սիրով եւ ինչ դաշտին մէջ որ գտնուելով ըլլար Հայոց ազգին վրայ հոգ ու խնամք ունենալու համար Ս. Նշան Պատրիարքին ըրած յատուկ պաշտօնը փոխարէն արտօնած խոստումն ալ ըրաւ, մեր ազգին ներկայ մնացորդ համակրութիւն եւ խնամք ունենալ Նորին արժանապատուութենէն չմոռցաւ։

Առաջին Նորին Վսեմութեան մեծամեծ զօն եւ արդարութեամբ ալ այն վրայ երկարաժամ զգուշանք կը խօսուի, եւ

թէ ամէնուս զգածմունքը կը խօսուի, եւ թէ յաւէտ իրեն աւելորդ հարցափոխի կը զանէ։

Այլ եւ բանաստեղծին ձայնը յոյժ համեստ է եւ խորհրդական է։ Այդ այն ձայնն իրեն հնչակով եւ մտածող ազգայնոց յանդ կոչող, ընդ որ գործեամ մեծն իւրն իր խօսակցէ, ալ միաբանութեան եւ եղբայրասիրութեան մտաւորական կը ամփոփուն, կամ սաստկութեամբ Հայ ժողովրդեան կը յիշեցնէ, եւ արդեանց մէջ արդար հայրենասիրութեան անմահ հուրը կը բորբոքեն։ Ազնիւ եւ ասպետ ալ անվերջ գերազանց պատկերը յաւէտ կը ըրէ Հայրենակեր բանաստեղծին խնդրը, որ նէ է գարդը է, Մասիս եւ այլ ամէն լերինք Հայաստանին, անոր հետ կապուելով կը հնչէ ուրեմ, թէ Նէէ աղբերցին կեղ անոր, աւել կրակներու անդէն Մասիս եւ Արարատ, աշխարհը նորադրակը լեռներ։

Հայկեանց շէնքերն Հայոց Երեւ 229։

Դեռ իրեւոր երդակագոյն գրաւիչ ալ որդի է, ինչպէս բանիւ եւ Հովիւական ամեհեւելի բազմութեամբ, զանգուած, մեկ անդ ալ, խորհրդի բարձրութեամբ եւ մեկ մեկ ալ գրարար, բայց ոչ ամենաբազմ Նուազ խաղ Արարատ ազգայնութիւնն ալ այս մասին իր բանիւն ունի, բաց որուն ազգերում տարօրինակ մէջ կառուցեալ արտագիներ գեղ շինքեր եւ չատ գրածները կան, որոնց ամենէն նուրբ կարծիքները ազգային եւ տառ եկած կայա վիճակով մը մեծ նկարագիր կամ ազգային երկիւն։

...

բարձր խոսելու, Երեւանի այս փափուկ տեղ մը այս երդոց անցած Մասնաւորն գրականութեամբ գրաւուած լեզուով Ձեր Սենեկապետութիւնն իւր ինքնին կենաց ժամերէն։

Վերջապէս անցեալ 18 Եփրեմ թուին Նորին արժանապատուութիւնը ըզէն մէկ բանի որ եւս իր ներկայութեամբ գեղը պատուելու համար մեր հովանիէ եկած մեծանձնաց զեմ ունենալով այլ եւ այլ ազգային օրհնութեան գործեր պատճառ թէ որ քանակ վերադարձաւ ի Տրապիզոն հոգ ամենայն մեր սիրաեւ ըրի ալ։

... Տէր։

Երանի անոր որ կը սիրէ՝ եւ բիւր երանի անոր որ կը սիրուի։

Այս առթիւ մեր հրապարակական շնորհակալութիւնները խոնարհաբար կը մատուցանենք Բէք ամենապատիւ Արքեպիսկոպոս Հօր եւ Բէք Նորին Սըբազնութեան ազնուեց ժողովոյն մեծապատիւ անդամոց որ բարեհաճեցան իրենց մեր հոգատարութեան բազմութեամբ աւելի ասոր յատուկ թե եւ Բէք ընդունակ աւելի առատ քաղաքագիտութեան եւ Բէք բարեպաշտ անմահութեամբ, որ Նորին արժանապատուութեան այս այցելութեան առթիւ մեզ արժանացուցին։

Ընդունեցէք... Տէր, մեր անկեղծ յարգանաց հաւատարիմ։

Անուն Ցեղ Մեծապատւոյ Թեան ի սրտէ բարեկամական
Ի գիւղս հոս գտնուող ազգայնոց
Ստեփան Էմին Փայակոլուն Միհրդատ
Սեդրակ Ջոնտեան Կ. Թ. Յէքեան
Թէնարէթ ըէկլէի
Տաւոս Աւագեան

ՀԱՅԱԹՈՒՄՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՏԸ. ՏՊՐ.
1870—1874
ՑՈՒՑԱԿ 24

Նախորդ համագումարութեան գումարը	87.000
Մեծապատիւ Էֆէնտիք	
Սարգիս Յովհաննէսեան	75
Յակոբ Վարդերեսեան	75
Մ. Գրիգոր Սարգիսեան	75
Կարապետ Չիլեան	75
Քերովբէ Յարութիւնեան	75
Թորոսէն Թ. Թագւորեան	75
Յովսէփ Միլքոնեան	75
Մկրտիչ Թիւլինէան	75
Գէորգ Ա. Քրիսճեան	25
Սիմոն Սիմոնեան	75
Մարկոս Գազազեան	75
Յովհաննէս Բողոսեան	75
Գէորգ Գ. Աբրահամեան	25
Յակոբ Յարութիւնեան	75
Հայրապետ Ռուբէնեան	75
Կարապետ Յակոբեան ա. բ.	50
Գաբրիէլ Կ. Մանուկեան	75
Յովհաննէս Պօղ. Պալտրիկեանեան	25
Յակոբ Գալուստեան	25
Մինաս Սերոբեան	25
Վերոնիկէ Յովհաննէսեան	25
Սարգիս Գէորգեան	25
Մ. Յարութիւն Կարապետեան	25
Յովհաննէս Խաչատրեան	25
Տիգրան Կարապետեան	25
Պետրոս Յովակիմեան	25
Նահապետ Կոստանեան	25
Գրիգոր Խաչատուրեան	25
Մ. Միքայէլ Գրիգորեան	25
Գրիգոր Հայրապետեան	25
Մովսէս »	25
Յովհաննէս »	25
Անանիա »	25
Մ. Յարութիւն Թովմասեան	25
Մեսրոպ Կարապետեան	25
Ջէնոր Շահպազեան	25
Արմէն Անանեան	25
Գրիգոր Աղասեան	25
Մինաս Տէրտէրեան	25
Նշան Աւետիքեան	25
Գրիգոր Աղասեան	25
Խորէն »	25
Գէորգ Քրիստափորեան	25
Խաչատուր Եղիազեան	25
Գաբրիէլ Աւետիքեան	25
Մարտիրոս Ճէլալեան	25
Գրիգոր Աւետիքեան	25
Յարութիւն Պաղտասարեան	25
Մ. Պօղոս Սահակեան	25
Գաբրիէլ Միքայէլեան	25
Մ. Յակոբ Գասպարեան	25
Պօղոս Մանուկեան	25
Յովհաննէս Գէորգեան	25
Վրթանէս Գրիգորեան	25
Գրիգոր Յ. Փափազեան	25
Յովհաննէս Կոստանդեան	25
Մկրտիչ Կարապետեան	25
Սահակ Խանճեան	25
Աշոտ Նշանեան	25
Տիգրան Թաշճեան	25
Արսէն Արիստակեան	25
Յովսէփ Բաղդասարեան	25
Սահակ Տէր-Թադէոսեան	25
Մնացական Սահակեան	25
Յակոբ Մկրտիչեան	25
Պօղոս Լութֆեան	25
Մարտիրոս Կարապետեան	25
Սեդրակ Պետրոսեան	25
Ղազար Թորոսեան	25
Խաչատուր Աբրահամեան	25
Պետրոս Զաքեան	25
Եղիա Զարդարեան	25
Պետրոս Աբրահամեան	25
Ղազարոս Սահակեան	25
Գրիգոր Գէորգեան	25
Նշան Յովհաննէսեան	25
Յարութիւն »	25
Մարտիրոս Մկրտիչեան	25
Սահակ Խաչատրեան	75
Պօղոս Աբրահամեան ա.	25
Յակոբ Մկրտիչեան բ. գ.	50
Գէորգ Թովմասեան	75
Յովհաննէս Յովսէփեան	75
Յակոբ Կարապետեան	75
Գէորգ Սարգիսեան	75
	90,425

Գումար
22 Յուլիս 1872
Ի Պաշտօնագրատան Հայոց
Գաւ. Գալ.

Ի կողմն Ազգ.
Վարչ. Տեղ. Խորհրդոյ
Գանձապետ
Վարդ Յ. Մ. Հէքիմեան

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ

Ընդհանուր ուշադրութիւն ծանօթ երջանկութիւն մին է որ Եւրոպայի գաւառականութիւնը մարդկային ընկերութեան հիմնական յառաջադիմութեան առաջին պայմաններէն մէկն է։

Հայ ազգին մէջ թէ եւ որ բաւ որէ օրինաց համար գպրոցներ կը հաստատուին,—սակայն անոնց ոչ թիւը եւ թէ րնոյթ ալ ալ ձգտումն ազգին եւ ժամանակին ծրագրին պէտքերէն համեմատ են։ Երեսի Հայրենասիրաց անձինք ընկերութիւն մը կազմելէն Վարդուլեան անունով, որոյ խորհրդուելիք հոյ ամէն փոքր գումար մը (5 ղր. եւ 1 արծաթ մէջիտ ամսայ) ապրիլ կենաց անդամ ըլլալով, եւ յետոյ բաւ կանոնագրութեանց ընկերութեան։ Հաւաքուած դրամով օրինաց համար աղջկանց դպրոց մը պիտի հաստատուի, որոյ աշակերտք եւ սաներ կրթութիւնը համեմատ ըլլան ազգին սրտի կողմնակիցները, այսինքն ազատ տրամադրութեան դաստիարակներէ, որ մինչեւ գործ գլխուոր յայտնէ պատած են զրկանքներ։

Պէտք է Հայաստանի լերանց լեռնային բնակիչները, իրենց աշխատութեան ազգ։ Հայերնս այսինքն իրենց անձնական շրջանակներէն հետ ազգին եւ Եւրոպայի ալ համար հաստատուն Հայրենասիրաց տնտեսութեամբ ոչ անցուցած հիմներ. Ազգերը որ ալ սրտերնիս արդ սրտանց Հայոց ժողովրդեան անձանց բերած, որոնց աշխատութեամբ հայոց Հայրենիքը ծաղկեալ ըլլայ։

Մեր հետեւորդ փառաւորեալ նախնեաց երգերէն մէկ երկու գը մէջ բերելով անոնց ուշադրած եղելութեանց կը յորդորենք վաղորդական գաւառին մէջ ցարդ գործածուած մէկ բանի ստորութիւններն ու մեծարականած ձեւերը։

Մեր նախնեաց արդէն Հնագիտական երգերէն ոմանքէն եւ գրականական գուտանութիւններն ծագած կարդացողաց Հնասիրածներու՝ ազգային մը այն մեջ, որ նոյն երգերուն վրայ ի յատէ մէկ բաղադրեալ կենաց մեր Հայրենեաց պատմական ասպարութիւններն յատուկ մեկնութիւնն ալ եւ գիւղ ալ քաղաքի շատերու ալ, որոնք գործող փոխաբերական անձնաւորած են—բնաւորի պատկեր եւ ազգային պատմութեան հին եւ խորհրդ անցից վրայով նոր լոյսի սփռել, որոնք խորհրդաւոր պատմութեան մէջ միտքերը անցուցած է, քանի որ նոր մէջ տառ ազգի գիտերու դրված է. մեր գէտ շատ որդիներ որ տարիներուն համար մնացորդը կամ անձնատուութեան կամ ուրախութեան մեծ քանդու կը խօսին եւ բառ անուն չէին ունեցած անոնց պատմութեանց մէջ, ազգային եւ արտաքին ու թերեւս տարիներէն ունի համարը եւ խնամքի Հայրենասիրութեան ծաղկեալ եւ ժամանակին հեղինակաց անոնց կարդալէ յանկարծ ի արդիւնքն ալ եւ այլ գրուած

երգերէն կենացն քաղին եւ սուտ գաղթի բարուն, արձանագրութեան եւ յաւերժական եւ այն երգերն ու գաւառականութիւնները ալ մեր հին Թինգորները ու Թոփանները մեզ ծանուցուած պիտի ըլլային, որոնց փոխանակ ճշմարիտ արժանաւոր կենսական, ասոնց մինչեւ ցեղը չհասաւ։

Ի վերջոյ, որոնց անձին կը համարիմ ասոնքին ժողովուրդ ըլլալ մեծ Հայոց նախնիքեանին որ այս բանի կրթութեան մէջ ոչ միայն Հայրենասիրութեան հրամանքներ է պաշտպանութեան, այլ եւ ազգը եւ արտաքոյ խոսքեր ալ ազգեր է կենսական գաւառաց, մամուլից եւ կրթարանաց, եւ վերջէն գէթ այն մէջ խորհրդոյ գորէ որ ազգին հանդուցեալ ազգին վիճակը գիտակցութիւն հեղինակութեան արդիւնքը կենաց բարեացը, որը ծանօթ Հայաստանի մէջ անոնց կատարելութիւն անոնց մտաւորական վրայ եւ ազատ մեռ՝ անհն անոր։

Մեծ եւ փոքր՝ այր եւ կին ծեր եւ տղայ ամէնքը ալ ասիկա իրենց հրաշալիքն անցին իրենց ողբերգը խորհրդական եւ գաւառական ամէն պարտականի մէջ—թէ՝ յուշոց եւ թէ՝ ձախող—կրօնական է սոսկալ կամ հեգնական եւ սոսկալի։

Նորա ձեւերն է անձնական եւ ընտանեաց գէթ. Նորա անձնականն մէջն է հատուածքաց բնեւորին սոսկալ։

Բայց երեւելի երբ խօսքը այս գաւառն կ՛ուզէ, իր անուանական մարգարէին անոր հատուածքը ինքզինքը արդարացուցած կը ունենէ։

«Ինչ կը գրէ, փոխարէնը՝ որ կարեւոր էին սովորականապան եւ ծագափական արդոց, այժմ խուզանց եւ անառակ բնականոն երգեր։

Իւր որը երեւելի Հայաստան աշխարհի մարդիկներն եւ ռամիկներն էին, հինեց ազգի եւ աշխարհի բաժանման մէջ կրած իրենց անձնական թշուառութիւնն ու զգացմունքն ալ վերջերեն ցաւերուն ազգի իրենց գաղափարը, որոնք երկեան Քրդաց հարստահարութիւնները իրենց կալուած ալ պաշտպաններ համար անոնց աւարը եւ հաւէր տարօք կը գոհանան կամ հեռացեալ կենաց աշխատութեան եւ գիւղ մահուան կամ ցանկին որ իրենց ազատութեան ու զգեստները—ինչ կը կրեն—կեղծաւորական ազգային փոխարէն նկարագրել եւ օրինաւոր կերպով ծոր ու ծառայ հայաց...։

Ասոր մեր բարեկարգած եղբայրակցին գործնական օգնութեամբ Հայաստանի կերպականներուն ալ միութեան գէթ յառաջադիմութիւն եւ ազգի ու աշխարհի օգտակար անդամներ ըլլան։

Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

(Շարունակելի)

Ուստի անշուշտ եմ որ իր արգասիքը ծնանի հայ՝ Վարդանեան ընկերութեան փեհամենայն յաջողութիւն գրելով, պիտի փակեմ նամակս. բայց այս ազգօգուտ եւ կարեւոր ձեռնարկութեան

Ի դիմաց գործադիր ժողովոյ Վարդանեան ընկերութեան

Կ. Պոլիս յուլիս 17

Գէորգ Ա. Աշըսուլեան

ԱՂՋԿԱՆՑ ԴՊՐՈՑԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Յառաջս սկիզբը խոստացուցի մէջ բերած դասընթացն մէջ մասը ազգիս դիտողութիւն վարժարանի վերաբերեալ, յառաջիկայ օգոստոս ամսոյ կէսէն ուշադրութեան կ'ընդունիմ հետեւեալ նիւթերն ու ուսմունքը աւանդելու.

Կրօնք՝ այն է Սրբազան պատմութիւն եւ Նոր կտակարանի ընթերցանութիւն (բարոյականին հիմունքն ու սկզբունքը ուղղակի Սուրբ գրոց մէջէն պիտի առնուին).

Հայերէն՝ ուղղագրութիւն, ընթերցանութիւն, գրաբարը համառօտ նախնեաց գրականութենէն եւ երեւելի հեղինակներէն քաղել ընտրելութիւնք.

Թուաբանութիւն՝ կատարեալ Գործնական՝ սկզբնական չափագրութիւնք եւ հաշուապահութիւն ամենայն տեսակէտէ. Երկրաչափութիւն, Համառօտութիւն եւ ծաղկաբանութիւն.

Աշխարհագրութիւն՝ ուսումնական բնական եւ քաղաքական, եւ հայկական եւ ծանօթէն սկսեալ ու դէպ 'ի անծանօթն ու հեռու երթալով. յետոյ համառօտ տիեզերագրութիւն.

Բնագիտութիւն մարմնոց ընդհանուր յատկութիւնքը, ձգողական զօրութիւն, տաքութիւն, լոյս, ձայն եւ ելեկտրականութիւն. Օճերական՝ անձրեւ, ձիւն, կարկուտ, կայծակ եւ այլն.

Բնական պատմութիւն՝ Ա. կենդանաբանութիւն՝ կաթնասունք, թռչունք, երկակենցաղք, միջատք եւ այլն. Բ. Բուսաբանութիւն՝ կարեւոր բոյսերը բառ 1ինէնէ եւ բառ բնական դրութեան. մարդուն վնասակար եւ օգտակար բոյսերը. Գ. Երկրաբանութիւն կամ Հանքաբանութիւն, երկրի կազմուածքը եւ անոր շերտերը. մէջի օգտակար հանքերը, ալերը եւ անոնց տարրաբանական բաղադրութիւնքը. Անգործարանաւոր եւ գործարանաւոր մարմինք. բոյսերը եւ կենդանիներու անձ... մէջ կենդանեաց ու բոյսերու տարածման տարբերութիւնք.

Տարրաբանութիւն՝ բնդհանուր գաղափարներ ամենապիտանի մասերու եւ ուրիշ կարեւոր տարրերը եւ անոնց բաղադրութիւնքը.

Համաշխարհական պատմութիւն՝ բնիկ կենդանի աշխարհը գիտակ. նախնեաց հնագիտութիւն. Արեւելեան ժողովուրդք եւ անոնց կրօնքը, Ասորեստան, Հնդկաստան, Պարսկաստան եւ ժողովրդեանց եւ Մակեդոնական տէրութեան.

Ազգային եւ ընդհանուր պատմութեան ազգաց աւանդութիւնք մասը.

Հայկականութեան ուղղեալ կարեւոր ճշդագրելը եւ կարեւոր ծանօթ, զորօրինակ, չափ ձեւոյ եւ խոսակցութեան նիւթականսը.

Նոյն եւ դասնակ.

Վայելչագրութիւն եւ բոլոր ինչ որ ձեռագործութիւն տան օժիտով մի պէտք է, կարգով (Ֆինանսով) կարել.

Երեք օտար լեզուներէն մին որ ուզուի, կամ Անգղիերէն, կամ Գաղղիերէն կամ Գերմաներէն.

Գծագրութիւն՝ տառեր, ծաղիկներ, ծառեր, կենդանիք եւ այլ եւ այլ ընդօրինակութիւնք. Բնականէն գիծեր բանել գծել.

Երաժշտութիւն՝ եղական ձայնի ուսումն ու թաւ պարտէզը կերպը.

Իւրաքանչիւր աշխէ՝ մեր տարեկանէն մինչեւ տասնեւերկուքը, երեք բաղդատական եւ մարմնով ապագէ է, կ'ընդունուի հետեւեալ պայմաններով.

Ա. Տարեկան գինը երեսուն եւ երկու Օսմանեան ոսկի՝ կէս խոյակը մէջ կանխիկ վճարելով. գաղաքէն փաղաքեր եկողը վճարածը չի դառնար.

Բ. Բաց 'ի ուսումներէն եւ կերակուրէն ծնողաց ծախսով բոլոր այլ ծնողաց վրայ է.

Դպրոցս ամեն երեք ամիսը. նախ՝ ամառուան տաք եղանակին վեց շաբաթ, երկրորդ՝ կաղանդէն եւ ծննդեան տօնին տասն օր, եւ յետոյ Զատկին երկու շաբաթ. Արձակուրդաց միջոցին աշխերը իր տունը ծնող ուզողը, վեց Օսմ. ոսկի աւելի ամսեկան կը յանձնուի.

Փափաքելի է որ աշակերտուհիք ամեն կերակուր իրենց ծնողացը երթան ու երկուշաբթի կանուխ դարձեալ դպրոց համնին.

Դաստիարակութեան բովանդակ ընտանեկան է.

ԱՐԲ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆՑ.

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏԵՍՉԱՅՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԹԱՂԱԾՈՅ

Աղեքսանդր Տէրմանի Տղամարդու գործերէն մին եղող այն հնարաւորական վիճակամասութեան երկրորդ հատորը Պոլիս հասած ըլլալով՝ Արդէն բաժանորդներէն կը խնդրուի որ իրենց անդորրագիրը ներկայացնեն Աշխուրեանի—Պալատ թէոս 10 ՏԷ-ականեց փոխատուներ, եւ հանէք առանձին նոյն հատորը.

Բաժանորդութեան գին առնուազն գործոյն որ ամէն հատորէ պիտի բաղկանայ՝ 70 ղուրուշ.

Գին մէն մի հատորի կէս մեճիտ արծաթ.

Ջոկորդ հատորը հրատարակութեն կարգ բաժանորդաց թիւնը պիտի գեղուի.

ՆՈՒԱԶԱՃՈՒՐԴ

Պէյքոզի Ցարապազմանէն համար պէտք եղած հետեւեալ կաշիները մրցման մատակարարութեան պիտի գնուին այս չորեքշաբթի օգոստոս 2ին 'ի Ցարի Տունը.

6·000 հատ երկամսեայ թեթ կաշի. 16—18 օխայով անձ մէկը.

7·000 հատ երկամսեայ թեթ կաշի, 19—21 օխայով անձ մէկը.

7·000 հատ երկամսեայ թեթ կաշի, 22—24 օխայով անձ մէկը.

25·000 հատ կղզիսցի, Գարդիֆեան ըրեքի, Թիֆլիսի եւ շղճաւ կայից չոր կաշի.

5·000 Ցամա կէսնիւ, համօս գէճ' չորցած.

Ուստի փէխոյ կաշիները առլու յանձնուած եղող փաճառականք կը հրաւիրուին փէխոյ օրը Ցարի Տունը ներկայ գտնուիլ.

31 յուլիս 1872
Ի Դուռն Սպարապետի

Ցանկող 88 սարից մէջ Ա. Բ. եւ Ե. կայսերական բանակաց եւ կէմէն գտնուած զօրաց համար պէտք եղած դեղորէից եւ վիրաբուժական գործեաց գնահատութիւնը պիտի կատարի յառաջիկայ շաբաթ որ օգոստոս 5ին 'ի Ցարի Տուբն. (Ցախթէի Սըհհիյէ), փէխոյ բաները կանխիկ առաջոյ վճարելու պայմանաւ.

Ուստի փէխոյ դեղագործք եւ գործերը մատակարարելու յանձնառու եղող փաճառականք կը հրաւիրուին շաբթուս երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը գալ աչքէ ան-ցունել Ցարի Տունը Սըհհիյէ մասի-րեալ պատրաստուած ցանկը եւ գոյ-նաւորը, եւ ուզած գիներնին ալ ը-սել փէխոյ ժողովին.

31 յուլիս 1872
Ի Դուռն Սպարապետի

Ցանկող 88 սարից մասս ամենայն սկիզբէն մինչեւ մայիս ամսոյն վերջը կայսերական զօրաց եւ ել քաղաքային պատած մատակարարական խոյակ (ենալ-եմ) անհրաժեշտաց տրուած փաստուն որ զով որ գտնուի, պէտք է որ նոյն անձը բոլը դտնուած փաստաթուղթերը մինչեւ օգոստոս վերջը ամեն միւթմաշիաին տայ եւ փոխարէնը ընդունի կամ մին եւ կամ առակ, փէխոյ միջոցէն ետքը թէ որ փաստաթուղթ ներկայացուի, չպիտի ընդունուի.

31 յուլիս 1872
Ի Դուռն Սպարապետի

Հէյտէլփի կալմոր գտնուած կայսերական զօրաց համար ալիւրի եւ ձէթ... պիտանի վերջնական գնահատութիւնը պիտի կատարի յառաջիկայ չորեքշաբթի օգոստոս 2ին 'ի Ցարի Տուբն.

31 յուլիս 1872
'Ի Դուռն Սպարապետի

LLOYD SUISSE

ԼՈՅՏ ՍՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ

(ԾՈՎԱՅԻՆ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆԹԷՐԹՈՒՐՏԱ

Այս ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալութիւնն (աճէնթօ) արտօնութիւն ունի ծովային, ցամաքի ու գետի վրայ փոխադրութեան ապահովելու.

Ամեն մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել գործակալաց.

ՀԷՐՄԱՆ ՀԷԼՓԷՆԿ / ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ
Ընդհանուր Գործակալ / ԲԷԲՕՎԻՉ
Գալաթիա / Գործակալ
Պանքալթիի փողոց / Ի Պանքալթի գրաս
թիւ 2 / Կ. Պոլիս

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ՈՒԹՈՒՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
Ի ՊՈԼԻՍ ՅԵՆԻ ԽԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
31 ՅՈՒԼԻՍ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԱՄԱՐ 100 ԴԱՀԵԿԱՆԻՆ

Լոնտրա 3 ամիս ղուրուշ		109 1/2
Փարիզ		23.40

ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՆԵՐ
31 ՅՈՒԼԻՍ

Անգղ. լիրա	ղուրուշ	109.10
Նափոլէոն ոսկի	»	87.2
Իմփերիալ ռուս	»	89.4
Մէճիտիյէ	»	51.46
Հին Ֆրանք	»	—
Հինդլիք	»	104.25
Պըշլիք	»	119.30

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 31 ՅՈՒԼԻՍ

ԱՐՄՏԻՔ

Ցորեն կարծր Պէսարապիա		29 —34
» » Ազագ		32 —35
» » Պուլկար		30 —32
» » Թուրքիայ		30 —32
» Թէքիրտաղ		30 —32
» կակուղ Ազագ		30 —33
» » Պէսարապիա		28 —32
Միսրայ Թուրս		28 —32
Ցորեն կակուղ Թուրքիայ		28 —32
» » Վառնա		30—32
» » Պուլկար		28—30
Եգիպտացորենի Թուրս		19—20
» Անատոլ.		17—18
Գարի Թուրս		14—14 1/2
» Անատոլ.		

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽՈՋԱԿ ՁՈՐ

Պուրսա	ղուրուշ	—
Անատօլու	»	—
Քօլօս		
Էտիրնէ	»	
Պալքան	»	

ԲԱՄԲԱԿ — Ղուրուշ

Ատանա	հօխա	10
Իզմիր	»	10 1/2
Ամասիա	»	9
Թարագազան	»	8
Վառնաց	»	8 1/2

ԲՈՒՐԴ

Անատօլու լուացուած	հօխա	
» չլուացուած	»	
Ռումէլի լուացուած	»	
» չլուացուած	»	
Կրասսան լուացուած	»	
» կէս	»	
» չլուացուած	»	
Տիֆթիկ	»	
Եաղ Էհհէր	»	8 3/4

ՄԱՋԱՐ

Փորակղասան	հօխա	11—
Անատօլու	»	10—11 1/2
Ճերքեզ	»	6—7

ՃԷՏՐԻ

Պրուսայի Ա. տեսակ	հօխա	21
» Բ. »	»	19 —
Էտիրնէ »	»	21
Թօգաթ »	»	
Սալօնիկ »	»	
Եօզղատ »	»	
Զօրում		

ՓԻՅԹԻԿ

Էնկիւրի	հօխա	44 —45
Գաստամօնի	»	44 —
Պէյբազար	»	46 —
Չէրքէզ	»	—
Վան	»	29 —

ԱՂԻՒ ՄՈՐԹ

Ըսմարիա	Տ	կորո մէկ Օ. Լ.	
Եօզղատ	»	»	»
Սինօպ	»	»	»
Էրզրում	»	»	»
Գայսէրի	»	»	»

ՁԷԹ

Մուտանիա	հօխա	7 1/2—
Այվալըգ	»	6 1/2—
Մոլլա	»	10 —
Միտիլէ	»	6 1/2

Պղինձ Թոքաթ երկրի մէջ		9 1/2—10
Ափիոն	»	260 —275
Թիթոռ	»	25 —26
Մազախ	»	—
Կաշառու Անատ.	Փիթէ	—
»	Ռումէլի »	—
Մեղրամոմ Պարսկ. Լէհ.	»	44 —
Պրուսա		— —

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		ղուրուշ
Խուճիկ Բիռն. տեսակ 100 հօխ.		1300—
» Բ. »	»	1240
Էքմէն	»	
Շաքար փարի նոյ.	կնդ.	250—
» » Պաց.	»	—
» Դրուժ Պաց.		290—
Զայ Ֆրանսա	հօխան 26	—
» Բէլժիա Ճաւկի	»	60 —80
Անագ (ղալայ)	կնդ.	1063 —
Պղինձ (պխդէն)	հօխա	11—
Լեղակ (չիվիտ) Պէնկալա	»	130 —140
» » Մատրաս	»	— — 90
Զինք առխա 100 հօխ. Փր.		95 —
Երկաթ Անգղիա		85 —
» տախտակ		98 —
» թիթեղ		80 —82
Քարփիճա		112 —118
Բրինձ Իտալիա 100 Թէր Փր.		45
Կարագ եղ Ռուսիոյ զր.		13 —14
Խավիար		60 —65